

تحلیل و مقایسه‌ی چهره‌ی انوشیروان در شاهنامه و منابع تاریخی

نویسندگان :

۱- منوچهر امین زاده کارشناس ارشد ادبیات فارسی و مهارت آموز ماده ۲۸ دانشگاه فرهنگیان

۲- فاطمه شفیعی دکترای زبان و ادبیات فارسی و استاد دانشگاه فرهنگیان

چکیده

همان‌طور که می‌دانیم نگاه هنری شاعران متفاوت با واقعیت تاریخی است، چنان‌که رابطه‌ی محمود و ایاز، شخصیت اسکندر یا انوشیروان در متون ادبی و متون تاریخی متفاوت است. در این نوشتار سعی شده تا وجوه اشتراک و افتراق شخصیت انوشیروان در شاهنامه با متون تاریخی بررسی شود، به این منظور که تفاوت بین این دودیدگاه به‌وضوح آشکار گردد.

این پژوهش، با روش کتابخانه‌ای، و با توصیف و تحلیل متن شاهنامه و چند متن تاریخی انجام گرفته، سعی شده است، ضمن آشنایی مختصر با فردوسی و تقسیم‌بندی دوره‌های شاهنامه، در ابتدا به معرفی چهره‌ی انوشیروان در شاهنامه پرداخته شود و سپس به تبیین و معرفی انوشیروان در سایر منابع بپردازد. بنابراین، نویسندگان این پژوهش علاوه بر شاهنامه، شخصیت انوشیروان را در اندرزنامه‌ها و منابع تاریخی قبل از اسلام (دوره‌ی باستان) مانند نامه‌ی تنسر و در منابع تاریخی اسلامی مانند تاریخ طبری، تاریخ الکامل، تاریخ یعقوبی، تاریخ بیهقی و ... با بیان شواهد مقایسه و تحلیل کرده‌اند.

کلمات کلیدی: انوشیروان، شاهنامه‌ی فردوسی، متون تاریخی قبل از اسلام، متون تاریخی اسلامی